

Sport and Empowering the Economic Security

Mahdi Shariati Feizabadi^{1*}, Saeid Moghaddam Bagha²

Received: Mar 21, 2022

Accepted: Jul 08, 2022

Abstract:

Objective: Economic security is one of the most important aspects of national security and one of the most important principles of the basic infrastructure of countries to achieve economic development and improve the level of social welfare; The present study tried to identify the concepts and functions of sport in empowering economic security.

Methodology: The method of the present study was qualitative and in order to explain the paradigm design of the subject under study. The statistical population was equal to the study sample and included 13 experts (books, articles, notes, etc.) in the field of sports economics and political economy who were selected using snowball sampling and theoretical saturation.

Results: Findings of the present study indicated after studying the related concepts and using the Delphi technique sport had 27 concepts in providing economic security, which were finally classified into 3 categories: health, employment, and investment.

Conclusion: Sport is a low-cost and useful tool in creating wealth, which seems to require special attention in the three areas of employment, investment and health can contribute to the economic development of the country.

Keywords: Employment, Income, Investment, Security, Sports

1. Assistance Professor, Department of Human Sciences, Technical and Vocational University, Tehran, Iran. 2. Assistance Professor, Islamic Azad University, International Chababhar Branch, Chabahr, Iran

* Corresponding author's e-mail address: mshariati@tvu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

The economic crisis has become one of the main problems in Iran. The increasing tendency of people to play sports and the need to consume sports goods and services has caused the sports industry to experience an unprecedented revenue generation process and make a significant contribution to the economies of countries. Although issues related to economic security have been studied by scholars from various aspects in the fields of economics, economic sociology and international relations, its status is still not well known in the Iranian sports literature; Therefore, the present study seeks to explain the position of sport in providing security and economy and further explain the phenomenon that sport has a role in the development of economic security of the Islamic Republic of Iran?

Methodology

Since the purpose of this study was to design the role of sport in strengthening economic security, the qualitative research method has been used in the form of Delphi technique. Initially, we tried to discover the basic concepts by using concepts related to the field of security and sports and studying more than 50 works related to sports and economic security, such as economic sanctions on sports, and then using semi-structured interviews with 13 experts. In this area, these concepts were developed and categorized. Snowball sampling method was used for sampling. To estimate the sample size, the sampling process continues to the point where theoretical saturation is achieved. This means that by selecting the zigzags of the interviewees and then implementing and analyzing them immediately, this process is repeated so that no new findings are added to the previous ones. The questions of the present study were divided into the following two general categories:

- 1) What role do you think sport plays in the security of the economy?
- 2) What is the position of sports in employment and income security?

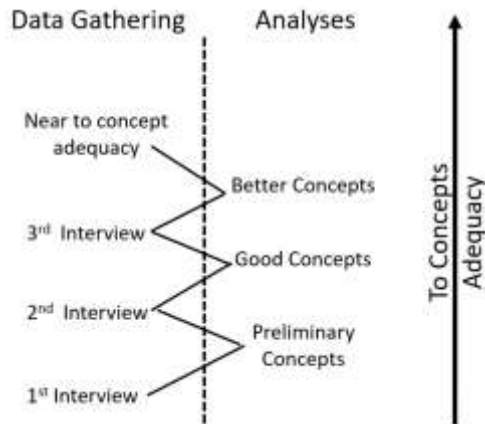

Figure 1. The process of zigzag movement to reach adequacy in qualitative sampling

Results

In the first round of Delphi and according to the average, out of 30 concepts, 3 concepts as very insignificant indicators (job expansion, maximum participation of people, promotional items in official and international sports) and 27 important and very important concepts. Were recognized as important. In addition, due to the semi-openness of the questionnaire, the experts approved the quality of the questionnaire, which is a sign of validity. In the second round of Delphi, all the results of the first round along with a questionnaire were provided to the experts; According to experts, in the second round, all indicators of the first round were approved and recognized as important and very important factors of sports in strengthening economic security. Among the concepts related to economic security, the three categories of health, investment, employment and income generation had the highest average in terms of sample studies, respectively; The most important questions from the study sample after explaining about sports and economic security in two categories were 1) investment security 2) employment security and income.

Discussion and Conclusion

Due to its attractive and influential nature, sport has been able to have a billion audience, especially in the super sports events of the Olympic Games, Formula One competitions, the European Champions League, etc. Many investors try to use the sports tribune to invest in and further promote their products and services, as exemplified by the investment of Roman Abramovich, owner of Gazprom, which is the largest gas exporter to Chelsea and football teams. It was seen that after the company's investment in this field, a lot of field and media

advertisements during the matches of these teams in the European Champions League are dedicated to this company; The findings of this study indicated providing appropriate services to customers and maximum participation of people and different strata as appropriate conditions for investors. Researchers also believes that government fiscal policies have the greatest impact on sports investors in the short and long term. Finally, according to the research findings, it is suggested:

1. The position of sports in the development of economic diplomacy has shown that one of the ways out of the current post-embargo situation is the need to pay attention to sports goods and services.

Due to the friendly and benevolent nature of sports, especially some distinctive Iranian producers, it can be the beginning of the development of sports economic diplomatic activities.

Given the role of sport as a consistent lever in ensuring public health, the need to change attitudes from spending on treatment to spending on prevention in the form of sports activities can be effective.

Sport is a low-cost and useful tool in creating wealth, which seems to require special attention in the three areas of employment, investment and health can contribute to the economic development of the country.

Keywords: Sport Events, Political Economy, Index, Copenhagen Theory

References

1. Giulianotti, Richard, Fred Coalter, Holly Collison, and Simon C Darnell. 2019. 'Rethinking Sportland: A new research agenda for the sport for development and peace sector', *Journal of Sport and Social Issues*, 43: 411-37.
2. Kalashi, Maziyar, Hossein Eydi, Homauom Abbasi, and Mohammad Hadi Rajaii. 2019. 'Estimated of Gross Domestic Sport Product and Changes in its components (1996-2015)', *Sport Management Studies*, 11: 17-32.
3. Kalashi, Maziyar, Seyed Emad Hoseini, and Mohammad Hadi Rajaii. 2016. 'The Effect of Government and Households Sports Expenditure to Gross Domestic Product in Iran', *Sport Management Studies*, 8: 165-82.
4. Kashef, Seyyed mohammad. 2015. 'The relationship between sports and Medical Expenses with physical activity of Urmia households', *Journal of Applied Health Studies in Sport Physiology*, 1: 32-28.
5. Khodadadi, Mohammad Rasool, Mehdi Shirafkan, Maryam Farid Fathi, and Sara Masoom Zadeh. 2019. 'Investigation of Sanctions Effect on Iran's Trade and Major Trading Partners and Trend Forecasting in The Sports Industry', *Sport Management Studies*, 11: 39-58.
6. Khodadadi, mohammad Rasoul, Rohgayeh Sarlab, and Sara Masoomzadeh. 2019. 'The Effect of Foreign Exchange Regimes on the Flow of Commerce of Sporting Goods Group in the D8 Countries: Panel Data Approach', *Journal of Sport Management*, 11: 633-46.

7. Liu, Feng, and Ruonan Liu. 2019. 'China, the United States, and order transition in East Asia: An economy-security Nexus approach', *The Pacific Review*, 32: 972-95.
8. Masoudifar, Hadi, Alireza Arashpoor, and masoud Raei Dehaghi. 2021. 'Realization of human security through security in international political economy', 13: 81-100.
9. Millington, Rob, Audrey R Giles, Nicolien van Luijk, and Lyndsay MC Hayhurst. 2021. 'Sport for sustainability? The extractives industry, sport, and sustainable development', *Journal of Sport and Social Issues*: 0193723521991413.
10. Mousavi, Seyyed Fazlollah, and Amir Lohrasbi. 2020. 'studying Iran's Economic Security Strategies with Resistance Economics Approach and 1404 Perspective Document', *Quarterly Journal of The Macro and Strategic Policies*, 8: 482-508.

فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش

سال سیزدهم، شماره اول، پیاپی ۳۷

شناسه دیجیتالی: [10.22124/jsmd.2022.7169.1479](https://doi.org/10.22124/jsmd.2022.7169.1479)

مقاله پژوهشی

ورزش و تقویت امنیت اقتصادی

مهدی شریعتی فیض ابادی^{۱*}، سعید مقدم بقا^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۰۱

چکیده

هدف: امنیت اقتصادی از مهمترین ابعاد امنیت ملی و از اصول مهم زیرساخت‌های اساسی کشورها برای دستیابی به توسعه اقتصادی و ارتقای سطح رفاه اجتماعی محسوب می‌شود؛ پژوهش حاضر با هدف شناسایی مفاهیم و کارکردهای ورزش در تقویت امنیت اقتصادی شکل گرفته است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها کیفی با استفاده از تکنیک دلفی بود. جامعه آماری برابر با نمونه مطالعاتی و شامل ۱۳ خبره صاحب اثر (کتاب، مقاله، یادداشت و...) در حوزه اقتصاد ورزش و اقتصاد سیاسی بودند که با استفاده از نمونه‌گیری گلوله‌برفی انتخاب و بر اساس اشباع نظری مصاحبه‌های نیمه باز انجام گردید. در این پژوهش برای اعتباربخشی به یافته‌ها از دو راهبرد استفاده شده است. نخست، بازبینی توسط همکار پژوهشی و در مرحله دوم از راهبرد بازبینی همتایان استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر پس از مطالعه مفاهیم مرتبط و استفاده از تکنیک دلفی، نشان داد که ورزش در تامین امنیت اقتصادی دارای ۲۷ مفهوم بود که در نهایت در ۳ مقوله سلامت، اشتغال و درآمدزایی و سرمایه‌گذاری دسته‌بندی گردید.

نتیجه‌گیری: ورزش ابزاری کم هزینه و پر فایده در خلق ثروت است که به نظر می‌رسد لزوم توجه به ویژه در سه حوزه اشتغال، سرمایه‌گذاری و سلامت می‌تواند به توسعه اقتصادی کشور کمک کند.

واژه‌های کلیدی: اشتغال، امنیت، درآمد، سرمایه‌گذاری، ورزش

۱. استادیار، گروه علوم انسانی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، تهران، ایران. ۲. استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بین الملل

چابهار، چابهار، ایران

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: mshariati@tvu.ac.ir

مقدمه

جامعه بشری دارای مولفه‌های متعددی است که اقتصاد از اساسی‌ترین آنهاست (Zare and Moradi 2016). در جهان بدون مرز امروزی، اگر چه عوامل فراملی نقش انحصاری دولت‌ها را به ویژه در عرصه فعالیت‌های اقتصادی به مخاطره افکنده‌اند، اما ساختار اقتصادی کشورها، مخصوصاً کشورهای در حال توسعه همچنان در برابر عوامل نامطلوب داخلی ضربه پذیر است (Nyikana 2018). امنیت یکی از نیازهای فطری بشر در زندگی اجتماعی و ایجاد آن همواره از مهمترین فلسفه وجودی دولت‌ها بوده است. واژه امنیت فقط نبود تهدید نظامی ناشی از عوامل خارج از مرزهای یک کشور نیست، در معانی جدید از امنیت موارد دیگری را نیز شامل می‌شود (Zare and Moradi 2016).

امنیت اقتصادی از مهمترین ابعاد امنیت ملی و از اصول مهم زیرساخت‌های اساسی کشورها برای دستیابی به توسعه اقتصادی و ارتقای سطح رفاه اجتماعی محسوب می‌شود و از این رو همیشه مورد توجه سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی کشورها بوده است (Masoudifar, Arashpoor, and Raei 2021). امروزه امنیت اقتصادی نیز همانند سرچشمه واژه خود امنیت، مفهومی گسترده و پیچیده پیدا کرده است. در ارزیابی میزان توسعه یافتگی کشورها، اهمیت ویژه‌ای برای شاخص امنیت اقتصادی قائل می‌شوند. امنیت اقتصادی دارای چنان ظرفیتی است که تمام ارکان جامعه را می‌تواند تحت تأثیر قرار دهد (Atoofi and Javidan 2016). امنیت اقتصادی چهره جدید و مهم امنیت در دنیای معاصر است که در همه سطوح فردی، اجتماعی

و ملی توجه نظریه پردازان حوزه «امنیت» را به خود جلب کرده است. این وجه از امنیت گرچه در تاریخ زندگی اقتصادی بشر همیشه به نوعی وجود داشته، در بستر «جهانی شدن» ابعاد و ویژگی‌هایی تازه یافته که اهمیت آن را تا رتبه اول میان سایر ابعاد ارتقا داده است. امنیت اقتصادی یکی از متغیرهای بسیار مهم و تأثیرگذار بر متغیرهای کلان اقتصادی است که مورد توجه دولت‌ها، سرمایه‌گذاران و برنامه‌ریزان است. دسترسی به اطلاعات امنیت اقتصادی، سرمایه‌گذاران و برنامه‌ریزان را در اتخاذ سیاست‌ها و تصمیمات بهینه کمک خواهد کرد (Sadeghi Soghdel, Gallavani, and khoshkhoo 2015).

امنیت اقتصادی به عنوان مهمترین شاخص توسعه یافتگی دارای دویعد: امنیت سرمایه‌گذاری و امنیت اشتغال و درآمد می‌باشد (Atoofi and Javidan 2016):

الف) امنیت سرمایه‌گذاری: چارچوب نهادینه‌ای از شرایط اجتماعی سیاسی و حقوقی است که اعتماد پس‌انداز کنندگان و سرمایه‌گذاران خارجی را جذب کرده و امنیت جانی افراد و امنیت حقوقی معاملات را تامین می‌کند؛ هرگاه شاخص‌های امنیت سرمایه‌گذاری در جامعه وضعیت مطلوبی را نشان دهد این چارچوب می‌تواند موجبات رشد اقتصادی را فراهم آورد. سرمایه‌گذاری یکی از الزامات مهم برای رشد اقتصادی پایدار و دستیابی به اهداف توسعه اقتصادی بسیاری از اقتصاددانان معتقدند یکی از وظایف مهم دولت‌ها ایجاد شرایطی امن از لحاظ اقتصادی، سیاسی و اجتماعی برای سرمایه‌گذاری مولد است (Emami, emami,)

دستخوش تغییراتی می‌کند و به رشد اقتصادی بالاتر منجر می‌شود؛ در پی سرمایه‌گذاری در ورزش میزان اشتغال مستقیم و نیز امکان جذب درآمد از طریق برگزاری مسابقات بین‌المللی، جذب گردشگران و بهداشت جسمی و روانی جامعه ارتقا می‌یابد؛ تخمین زده شده است که گردش مالی صنعت ورزش در آمریکا دو برابر صنعت اتومبیل و هفت برابر صنعت سینمای آن است. مطالعه پژوهش‌های مختلف نشان‌دهنده آن است که ورزش و فعالیت بدنی از طرق مختلف می‌تواند بر اقتصاد جوامع تأثیرگذار باشد و سهم بسزایی را در شکوفایی و رشد و توسعه اقتصاد کشورها بازی کند (Kalashi, Hoseini, and Rajaii 2016). تاکنون پژوهش‌هایی پیرامون جایگاه ورزش در تقویت اقتصاد صورت گرفته که به توسعه صلح جهانی (Giulianotti et al. 2019)، توسعه پایدار (Millington et al. 2021)، توسعه فناوری‌های ورزشی و نقش آنها در بهبود اقتصاد و توسعه گردشگری ورزشی (Nyikana 2018) (Chang, Swart et al. 2020) (Choong, and Ng 2020) پرداخته‌اند که خلا پژوهش حاضر به عنوان جایگاه ورزش در تقویت امنیت اقتصادی احساس می‌گردد؛ در پژوهش‌های مرتبط با مقوله ورزش و اقتصاد، امامی و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله‌ای به طراحی مدل پارادیمی توسعه سرمایه‌گذاری در ورزش پرداخته و دریافته‌اند از جمله عوامل علی توسعه سرمایه‌گذاری، ایجاد شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاران ورزشی، توسعه مشارکت حداکثری مردم و اقشار مختلف، ارائه خدمات مناسب برای مشتریان ورزشی و شرایط مساعد برای جذابیت ورزش است.

(and afshari 2020). این شاخص‌های کلی عبارتند از (Atoofi and Javidan 2016):

- برقراری ثبات سیاسی در پرتو توجه دولت به عملکرد اقتصادی
 - مشارکت مردمی در پرتو آزادی‌های مدنی حقوقی و سیاسی
 - نظام حقوقی سالم در پرتو حاکمیت قانون و کاهش خطر ابطال قراردادها توسط دولت
 - نظام اداری سالم در پرتو کاهش میزان فساد مالی
 - کاهش میزان خشونت سیاسی در پرتو کاهش تنش‌های قومی، خطر جنگ‌ها و منازعات داخلی و تروریسم سیاسی
- (ب) امنیت اشتغال و درآمد: به معنای طرح هرگونه فشار خارج از کنترل افراد یک جامعه در مسیر اشتغال و کسب درآمد برای دستیابی به سطح متوسط رفاه اقتصادی آن جامعه است؛ طبیعی است امنیت اشتغال و درآمد در ابتدا همراه با امنیت سرمایه‌گذاری امکان‌پذیر خواهد بود (Atoofi and Javidan 2016).
- در میان ابعاد و اجزا مختلف اقتصاد خرد و کلان، ورزش را می‌توان یکی از درشت‌مولفه‌های توسعه اقتصادی کشورها نامید؛ از یک سو نقش ورزش در تامین نیازهای اقتصادی کشور و از سوی دیگر ماهیت صلح‌جو و عافیت‌طلب آن برای به تصویر کشیدن یک کشور امن در عرصه بین‌الملل سبب شده تا بسیاری از کشورها از جمله کشورهای اقتصاد نوظهور به خوبی از این پدیده مدرن استفاده نمایند (Shariati Feizabadi 2020). در حال حاضر ورزش به عنوان صنعتی پولساز مطرح است که به طور مستقیم و غیر مستقیم اقتصاد کشورها را

مشترک، نرخ ارز اسمی، و متغیر تلفیقی شاخص قیمت مصرف‌کننده و نرخ ارز مؤثر و همچنین تولید ناخالص داخلی اثر منفی بر جریان تجارت گروه کالاهای ورزشی دارد) (khodadadi, Sarlab, and Masoomzadeh 2019).

شریفی و رحیمی (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل کارساز و کلیدی در راستای توسعه صنعت ورزش و اثرات اقتصادی و اجتماعی آن در جامعه، معتقدند رواج ورزش و تفریحات سالم در عصر حاضر به ویژه در کشورهای توسعه یافته سبب رونق هرچه بیشتر این صنعت شده است. هرچند صنعت ورزش در دهه ۱۹۹۰ میلادی از قدرت خاصی بیش از آنچه تصور می‌شد برخوردار بود ولی هنوز یک صنعت جوان است و تمامی مشکلات یک صنعت جوان را داراست. کمیت و کیفیت بخش‌های صنعت ورزش در هر کشوری با توجه به اندازه و دامنه این صنعت متفاوت است از این رو تا کنون الگوی واحد و یکسانی برای آن ارائه نشده است (Shariafi and Rahimi 2021).

کلاشی و همکاران (۱۳۹۸) در مقاله‌ای به برآورد تولید ناخالص داخلی ورزش و تحولات اجزای آن (۱۳۹۴-۱۳۷۵) پرداخته و معتقدند حجم اقتصاد ورزش در ایران سهم اندکی از تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده است و روندی کاهشی داشته است که این میزان با برآوردهای انجام‌شده در سایر کشورهای جهان فاصله بسیار دارد (Kalashi, Hoseini, and Rajaii 2016). اسلامی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی دیگر به مقایسه اشتغال‌زایی مستقیم و غیر مستقیم در حوزه های اشتغال صنعت گردشگری ورزش پرداخته و دریافتند بین سه مولفه اشتغال‌زایی مستقیم و

در این پژوهش عوامل زمینه‌ای، شامل کیفیت انواع ورزش، رسانه فعال و مشوق‌ها بود. به علاوه از جمله عوامل مداخله‌گر، مدیریت دولتی، قوانین دست‌وپاگیر، محیط سیاسی قانونی و زیرساخت‌های اجرایی بود. همچنین راهبردها شامل فراهم کردن سود سرمایه‌گذار، توسعه بازاریابی، ایجاد سازوکار اقتصادی و ثبات و قدرت اقتصادی و پیامدهای حاصل از آن همگانی شدن ورزش، افزایش تعداد تماشاچیان، افزایش تعداد سرمایه‌گذاران، ایجاد ظرفیت‌ها و شاخص‌های اقتصادی و شرایط مساعد ورزش کشور بود (Emami, emami, and afshari 2020). ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله- ای به تأثیر صادرات کالاهای ورزشی بر رشد اقتصادی ایران و برخی کشورهای در حال توسعه پرداخته و دریافتند شاخص‌های اشتغال، مخارج دولت، صادرات محصولات ورزشی، بازبودن اقتصاد، سرمایه انسانی و تحقیق و توسعه دارای ضریب مثبت و شاخص‌های نرخ تورم و نرخ ارز دارای ضریب منفی بر رشد اقتصادی هستند. به طور کلی و با توجه به یافته‌های پژوهش رشد صادرات محصولات ورزشی موجب بالا رفتن ظرفیت تولید، برخورداری از صرفه‌های اقتصادی، افزایش بهره‌وری و تخصیص کارا تر منابع و در نهایت رشد بالاتر در بخش غیرصادراتی می‌گردد (Ebrahimi et al. 2020). خدادادی و همکاران (۱۳۹۸) در مقاله‌ای دیگر به بررسی اثر رژیم‌های ارزی بر جریان تجارت گروه کالاهای ورزشی کشورهای D8: رهیافت داده‌های تابلوئی پرداخته و دریافتند تجارت، مسافت، جمعیت، مستعمره بودن و داشتن مرز مشترک اثر مثبت و داشتن تفاهم‌نامه تجاری

معناداری بر تولید بخش ورزش داشت (Poorghorban 2021). خدادادی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی به اثر تحریم بر تجارت ایران و شرکای عمده تجاری و پیش‌بینی روند تجارت در صنعت ورزش پرداخته و معتقدند تولید ناخالص داخلی، متغیرهای مجازی تحریم‌های ضعیف دوره قبل و فعلی و تحریم قوی دوره قبل اثر مثبت بر تراز تجاری داشته‌اند. متغیر جمعیت، نرخ ارز، مسافت و متغیر مجازی تحریم قوی دوره فعلی اثر منفی بر سهم تجارت ایران با شرکای عمده تجاری داشتند (Khodadadi et al. 2019). در پژوهش‌های خارجی پیرامون امنیت اقتصادی، لیو و لیو^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی ارتباط چین و آمریکا در شرق آسیا و با ترکیب امنیت و اقتصاد تلاش کردند تا نگرش جامعه نسبت به "اقتصاد داغ" آسیا ارائه دهند (Liu and Liu 2019). درویازکو^۲ (۲۰۲۰) در مقاله‌ای به بررسی امنیت اقتصادی کسب و کارها در سطوح خرد و کلان پرداخته‌اند و با استفاده از کارت امتیازی متوازن نگرش قابل قبول برای بررسی امنیت اقتصادی کسب و کارها طراحی کردند (Drobyazko et al. 2020). اولیویرا^۳ در فصلی از کتاب ورزش در خاورمیانه ضمن بررسی و مقایسه سرمایه گذاری در ورزش سه کشور قطر، امارات و عربستان به بررسی چشم انداز عربستان ۲۰۳۰ پرداخته و معتقد است ورزش در عربستان جدید نقش بسزایی در شکل‌گیری شهرهای جدیدی نئوم و کادیه^۴ داشته

غیر مستقیم به لحاظ آماری اختلاف معنی داری وجود دارد. بنابراین با توجه به صنعت گردشگری ورزشی ایران می‌تواند از اقتصاد تک محصولی نجات یافته، و در پی آن معضل بزرگ بیکاری کشور را حل نماید (Eslami et al. 2019). ریحانی و همکاران (۱۴۰۰) نیز در پژوهشی به ارائه و تبیین مدل مفهومی توسعه ظرفیت‌های اقتصادی ورزش کشور پرداخته‌اند و در نهایت شش سطح مدل شامل: سیستم اقتصاد ملی، سیستم ورزش کشور، انواع ظرفیت‌های اقتصادی، فرایند مدیریت ظرفیت اقتصادی، راهبری و توسعه ظرفیت اقتصادی و عوامل تعیین کننده ظرفیت اقتصادی ورزش گزارش کردند. از دید آنها اگر بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصادی در سطح مناسبی تحقق یابد یک اکوسیستم مناسب برای اقتصاد ورزش شکل خواهد گرفت که نتایج مطلوبی (مالی، اشتغال و...) برای سازمان‌ها و افراد متولی و ذینفع به همراه داشته باشد (Reihani, dastoom, and Rouhani 2022). پورقربان (۱۳۹۹) در پژوهش خود ضمن بررسی اثرات کوتاه و بلندمدت توری بر تولید بخش ورزش، معتقد است مخارج ورزشی دولت چه در کوتاه‌مدت و چه در بلندمدت در مقایسه با سایر متغیرها بیشترین تأثیر را بر تولید بخش ورزش داشت که با انتظارات سازگاری دارد. این موضوع بیانگر اهمیت زیاد سیاست مالی در حوزه ورزش است که باید سیاست‌گذاران و دولت توجه بیشتری به آن کنند. متغیر نقدینگی نیز در هر دو دوره اثر منفی بر تولید بخش ورزش داشت و میزان اثرگذاری آن در مقایسه با دیگر متغیرها کمتر بود. به‌علاوه مخارج ورزشی خانوار در کوتاه‌مدت اثر منفی و در بلندمدت اثر مثبت و

1 Liu & Liu

2 Drobyazko

3 Olivereau

4 Neom & Qaddy

جمهوری اسلامی ایران است (Sajadpour, Hoseini, and Nayerabadi 2020).

با آغاز گام دوم انقلاب اسلامی، معضل اقتصاد، به یکی از اصلی ترین مسائل کشور تبدیل شده است. اسناد بالادستی و همچنین تأکيدات تصمیم‌گیران سیاسی کشور در سال‌های اخیر، همگی دلالت بر لزوم توجه جدی به این امر دارد. با مرور ادبیات پیشینه براهتی می‌توان متوجه شد که اقتصاد، هنگامی می‌تواند کشور را به قدرت اول منطقه و جهان تبدیل کند که از ثبات و امنیت لازم برخوردار باشد. در واقع، امنیت اقتصادی، تضمین کننده قدرت ملی هر کشور در جهان کنونی است. از این رو شناسایی و احصای تهدیدات علیه امنیت اقتصادی کشور، نه تنها برای رسیدن به اهداف سند چشم انداز ۱۴۰۴ یعنی رسیدن به قدرت اول اقتصادی در منطقه، ضروری است، بلکه قدرت و امنیت ملی کشور هم، در گرو تحقق همین امر است (Mousavi and Lohrasbi 2020). در این میان یکی از اهداف مشخص در سیاست‌های اقتصادی کشورها و به تبع جمهوری اسلامی، افزایش درآمد و در نهایت توسعه اقتصادی کشور بدون وابستگی به فروش منابع خام است. این موضوع یکی از برنامه‌های اساسی ایران به عنوان اقتصاد بدون نفت می‌باشد. گرایش روز افزون مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده تا صنعت ورزش روند درآمدزایی بی‌سابقه‌ای را تجربه کرده و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها داشته باشد (Shariafi and Rahimi 2021). با آنکه مباحث مرتبط با امنیت اقتصادی از جنبه‌های مختلف مورد مطالعه اندیشمندان در رشته‌های اقتصاد، جامعه شناسی اقتصادی و روابط بین-

و بن سلمان تلاش دارد تا با استفاده از پدیده "ورزش شویی" تاثیر منفی عربستان در ذهن مردمان جهان را که بدنبال قتل جمال فاششقی روزنامه نگار و عدم رعایت حقوق بشر در این کشور را پاک نماید. صادقی عمروآبادی (۱۳۹۹) در مقاله ای به بررسی ارتباط علی بین ثبات اقتصادی و امنیت اقتصادی در ایران پرداخته و اثر ثبات اقتصادی بر امنیت اقتصادی در ایران را معنادار گزارش و معتقد است این موضوع به افزایش بی‌ثباتی‌های اقتصادی به کاهش امنیت اقتصادی در کشور منجر خواهد شد (Sadeghi Amroabadi 2020). رهبر و وطنی (۱۳۹۹) در پژوهشی دیگر دریافتند که به‌منظور کاهش آثار منفی وابستگی اقتصاد به نفت و پایداری اقتصاد کشور و با هدف تبدیل اقتصاد متکی به نفت به اقتصاد مبتنی به نفت، اتخاذ شش راهکار اولویت‌دار به ترتیب شامل اصلاح ساختار نظام بودجه‌ریزی در کشور، بهبود نظام یارانه انرژی، یکپارچه‌سازی نظام تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در بخش انرژی، تکمیل و توسعه زنجیره ارزش، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدید پذیر و در نهایت افزایش تولید نفت به‌منظور تبدیل منابع زیرزمینی به روزمینی و خلق ثروت از صادرات نفت ضروری است (Rahbar, Vatani, and Mokhles-al-Aemmeh 2020). سجادپور و همکاران (۱۳۹۹) نیز در پژوهشی به بررسی دیپلماسی اقتصادی ایران پرداخته اند و معتقدند تنوع‌بخشی به تجارت خارجی و توسعه مناسبات اقتصادی پایدار با دیگر کشورها از جمله همسایگان و قدرت‌های نوظهور اقتصادی از جمله راهکارهای ثبات و امنیت اقتصادی

۲) جایگاه ورزش در امنیت اشتغال و درآمد کدامست؟

پس از هماهنگی با مجموعه خبرگان با ارایه پرسشنامه و بر اساس همکاری تمامی آنها، نظرات خبرگان در دور اول جمع آوری گردید. با توجه به طیف ۵ گزینه ای لیبرت، می توان گفت میانگین بیش از ۴ نشان دهنده اهمیت خیلی زیاد مفهوم، میانگین بالای ۳/۷۵ نشانه اهمیت دار بودن موضوع میانگین کمتر از ۳/۷۵ نشانه کم اهمیت بودن موضوع و امتیاز کمتر از ۳ نشانه اهمیت بسیار پایین مفهوم است. در خصوص آستانه توافق در روش دلفی اختلاف نظرهایی وجود دارد اما عموماً اتفاق نظر در حدود ۷۰ درصد را نشانه دستیابی به اجماع می دانند. از آنجا که دور دوم در این پژوهش هر دو شرط را ارضا نمود لذا اجماع در فرایند دلفی با تقریب بسیار خوبی بدست آمد. پژوهش حاضر به لحاظ زمانی طی سال های ۱۴۰۱-۱۴۰۰ صورت گرفته است برای تحلیل یافته های کمی از نرم افزار اس.پی.اس.اس نسخه ۱۶ استفاده گردید که پژوهشگران تلاش کردند تا ضمن بررسی مفاهیم اولیه مصاحبه‌ها، میانگین انحراف معیار هریک را در این بخش در قالب جدول ۲ ترسیم و ارایه نماید. پژوهش حاضر پس از ۱۳ مصاحبه به اشباع نظری رسید که همین تعداد به عنوان نمونه مطالعاتی مورد استفاده قرار گرفت (شکل ۱):

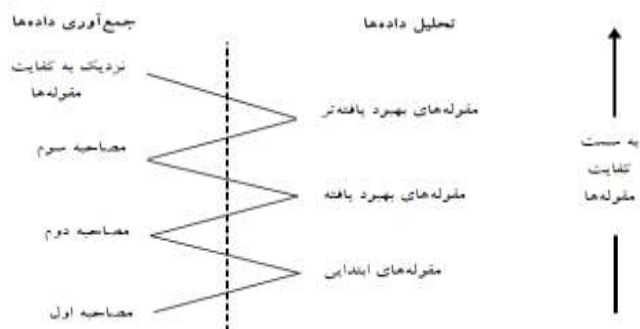
الملل قرار گرفته است، هنوز منزلت آن در ادبیات ورزش ایران چندان شناخته شده نیست؛ لذا پژوهش حاضر به دنبال تبیین جایگاه ورزش در تامین امنیت و اقتصاد و در ادامه تبیین این پدیده اند که ورزش چه نقشی در توسعه امنیت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

از آنجا که هدف این پژوهش طراحی نقش ورزش در تقویت امنیت اقتصادی بود، از روش پژوهش کیفی به شکل تکنیک دلفی استفاده شده است. در ابتدا تلاش گردید تا با استفاده از مفاهیم مرتبط با حوزه امنیت و ورزش و مطالعه بیش از ۵۰ اثر مرتبط با ورزش و امنیت اقتصادی از قبیل تحریم های اقتصادی ورزش، مفاهیم اولیه کشف و در ادامه با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختار یافته با ۱۳ متخصص این حوزه این مفاهیم توسعه و دسته بندی گردیدند. برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شده است. برای برآورد حجم نمونه فرایند نمونه‌گیری تا نقطه‌ای ادامه می‌یابد که اشباع نظری حاصل شود. بدین معناست که با انتخاب زیگزگی مصاحبه شونده‌گان و سپس پیاده‌سازی و تحلیل بلافاصله آن‌ها این فرایند آنقدر تکرار می‌شود که یافته جدیدی به طبقات پیشین اضافه نشود. سوالات پژوهش حاضر به دو دسته کلی زیر تقسیم بندی گردید:

۱) بنظر شما ورزش چه نقشی در امنیت

اقتصاد دارد؟

شکل ۱. فرایند حرکت زیگزاگی تا رسیدن به کفایت در نمونه‌گیری کیفی (محمدپور، ۱۳۹۸)

جدول ۱. مشخصات و ویژگی‌های مصاحبه‌شوندگان

فرآوانی	سمت	ویژگی
۴	مدیران عالی ورزش کشور	شغل
۲	مدیران وزارت امور خارجه	
۷	اعضای هیات علمی دانشگاه	تحصیلات
۲	کارشناسی‌ارشد	
۱۱	دکتری	سن
۱	کمتر از ۳۰ سال	
۲	۳۰ تا ۴۰	
۲	۴۰ تا ۵۰	
۵	۵۰ تا ۶۰	
۳	بیش از ۶۰ سال	

راهبرد تاکید بر اجماع همکاران پژوهش درونی در پژوهش کمی است. در این پژوهش برای اعتباربخشی به یافته‌ها از دو راهبرد استفاده شده‌است. نخست، بازبینی توسط همکار پژوهشی^۱ در این مرحله یافته‌های پژوهش در اختیار محقق دیگر و همکار پژوهش قرار گرفت. سپس از بازبینی و انجام اصلاحات، بازبینی در کدها، تم‌های فرعی اولیه و ثانویه انجام شد. این (۲۰۰۵).

راهبرد تاکید بر اجماع همکاران پژوهش درونی در پژوهش کمی است. در این پژوهش برای اعتباربخشی به یافته‌ها از دو راهبرد استفاده شده‌است. نخست، بازبینی توسط همکار پژوهشی^۱ در این مرحله یافته‌های پژوهش در اختیار محقق دیگر و همکار پژوهش قرار گرفت. سپس از بازبینی و انجام اصلاحات، بازبینی در کدها، تم‌های فرعی اولیه و ثانویه انجام شد. این (۲۰۰۵).

یافته های پژوهش

با توجه به روش‌شناسی، در دور اول دلفی و با توجه به میانگین، از میان ۳۰ مفهوم ۳ مفهوم به عنوان شاخص بسیار کم اهمیت (گسترش موقعیت شغلی، مشارکت حداکثری مردم، آیت‌های تبلیغاتی در ورزش های رسمی و بین المللی) و ۲۷ مفهوم مهم و بسیار مهم شناخته شدند. به‌علاوه با توجه به نیمه باز بودن پرسشنامه، خبرگان کیفیت پرسشنامه را مورد تایید که خود نشانه روایی است. در دور دوم دلفی کلیه نتایج دور اول به همراه پرسشنامه در اختیار خبرگان قرار گرفت؛ بر اساس نظر خبرگان در دور دوم تمامی شاخص های دور

اول تایید و به‌عنوان عوامل مهم و بسیار مهم ورزش در تقویت امنیت اقتصادی شناخته شدند. با توجه به جدول ۲، از میان مفاهیم مرتبط با امنیت اقتصادی سه مقوله سلامت، سرمایه گذاری، اشتغال و درآمدزایی به ترتیب بالاترین میانگین را از دید نمونه مطالعاتی داشت؛ مهمترین سوالاتی که از نمونه مورد مطالعه پس از توضیح پیرامون ورزش و امنیت اقتصادی در دو مقوله (۱) امنیت سرمایه گذاری (۲) امنیت اشتغال و درآمد بود. کارکردهای ورزش در تامین امنیت اقتصادی در جدول زیر آمده است:

متغیر	مقوله	میانگین دور اول	انحراف معیار	میانگین دور دوم	انحراف معیار	کدمصاحبه شوندگان
مشارکت حداکثری مردم	اثربخشی بیشتر برنامه ورزشی	۴/۸۱	۰/۶۲	۴/۷۶	۰/۷۴	۲-۱-۱۱
	شکل‌گیری اقتصاد ورزش	۴/۷۴	۰/۷۶	۴/۷۱	۰/۶۳	۱-۴-۹
	زود بازده بودن سرمایه گذاری در ورزش	۴/۶۶	۰/۸۸	۴/۵۹	۰/۸۹	۹-۸-۶
	تقویت الگوهای سالم رشد صنعتی	۴/۵۷	۰/۷۳	۴/۵۳	۰/۶۵	۹-۵
	تسریع رشد اقتصادی	۴/۴۹	۰/۷۴	۴/۵۰	۰/۶۴	۴-۷-۱
	پویاسازی فرایند توسعه کشور	۴/۴۱	۰/۷۹	۴/۳۹	۰/۷۶	۶-۸-۴-۷
	افزایش ثبات اقتصادی	۴/۳۳	۰/۷۰	۴/۳۰	۰/۷۲	۲-۸-۵
	جذب سرمایه خارجی و داخلی	۴/۲۸	۰/۸۰	۴/۳۹	۰/۸۳	۱۲-۱۰
	توسعه بخش های صنعتی	۴/۱۴	۰/۶۲	۴/۲۱	۰/۶۲	۹-۷-۴
	نشانه‌گر دال بر توسعه اقتصادی	۴/۰۲	۰/۸۳	۳/۹۸	۰/۷۵	۳-۸-۱
	معرفی اقتصاد باز و مدرن	۳/۹۴	۰/۷۰	۳/۸۹	۰/۸۴	۱۳-۱۱-۹-۵
	توسعه سرمایه ملی	۳/۹۰	۰/۶۲	۳/۷۸	۰/۶۲	۷-۱-۲
	رشد فعالیت‌های تولیدی و خدماتی	۳/۸۳	۰/۷۶	۳/۷۱	۰/۶۱	۴-۳-۱
استفانرژی درآمد	سرمایه‌گذاری اصولی و علمی	۳/۷۴	۰/۸۸	۳/۷۲	۰/۸۹	۹-۸-۵
	مشارکت حداکثری مردم	۳/۰۴	۰/۷۳	۳/۰۱	۰/۶۵	۹-۵
	ارزآوری از طریق صادرات کالاها	۴/۹۱	۰/۷۴	۴/۸۲	۰/۶۴	۱۰-۷-۲
	توسعه کارآفرینی از طریق ورزش	۴/۸۳	۰/۷۹	۴/۷۴	۰/۷۶	۱۰-۴-۸
	افزایش تولید ناخالص داخلی کشور	۴/۷۷	۰/۷۰	۴/۷۹	۰/۷۲	۲-۸-۵
	پویاسازی اقتصاد	۴/۶۸	۰/۸۰	۴/۶۳	۰/۸۳	۱۲-۱۰
	کاهش فقر	۴/۶۱	۰/۶۲	۴/۵۵	۰/۶۲	۹-۷-۴
	افزایش خدمات رفاهی	۴/۵۸	۰/۷۶	۴/۵۷	۰/۵۹	۷-۱۱-۴-۳
	کسب منابع مالی در شرایط تحریم	۴/۴۷	۰/۷۸	۴/۳۹	۰/۷۹	۹-۵-۲
	رشد فناوری و تخصص های گوناگون	۴/۱۶	۰/۸۳	۴/۰۷	۰/۷۵	۷-۴-۹
	گسترش موقعیت شغلی	۳/۱۳	۰/۷۹	۳/۳۹	۰/۶۹	۳-۲-۵-۶-۱۱
	تبلیغات در ورزش رسمی و	۳/۰۲	۰/۷۴	۳/۱۲	۰/۶۴	۱۰-۷-۲

					بین‌المللی	
۹-۴-۱۳-۱۰	۰/۷۰	۴/۸۱	۰/۸۴	۴/۸۸	کاهش هزینه‌های درمان و سلامت	۳ ۰ ۳
۲-۵-۶-۱۰	۰/۶۸	۴/۷۷	۰/۶۲	۴/۸۳	تغییر سبک زندگی افراد	
۸-۴	۰/۷۱	۴/۷۵	۰/۶۷	۴/۷۹	تقویت قوای روحی و جسمی کارکنان	
۶-۱۰-۹-۳	۰/۸۱	۴/۴۳	۰/۸۳	۴/۷۲	اصلاح الگوی مصرف افراد	

شکل زیر نیز نمایانگر مدل تجربی اثرات ورزش بر امنیت اقتصادی است که با استفاده از یافته‌های پژوهش حاضر ترسیم و ارایه شده است:

شکل ۲. مدل مفهومی تاثیر ورزش بر امنیت پایدار اقتصادی (منبع: نتایج پژوهش)

بحث و نتیجه‌گیری

اقتصاد و سیاست به منزله خیابانی دو طرفه نقش بسزایی در توسعه و پیشرفت هر یک دارند؛ از یک سو وجود ثبات سیاسی مقدمه ضروری و لازم برای نیل به امنیت اقتصادی می باشد و از سوی دیگر امنیت اقتصادی از مولفه‌های اثر گذار قدرت و سیاست است که شدیداً مورد توجه کشورهای جهان امروز قرار گرفته است؛ هر سرمایه‌گذاری و بنگاه اقتصادی اعم از داخلی یا خارجی، از بدو سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی تا رسیدن به مرحله بازده به دنبال امنیت است که با آن بتواند به فکر کسب سود در درازمدت باشد. در میان شاخص‌های شکل‌دهنده اقتصاد جهان امروز اگرچه مفاهیمی مانند اقتصاد انرژی (سوخت‌های فسیلی) و خودرو از دیرباز نقشی پررنگ داشته است اما پدیده‌های نوظهور از جمله گردشگری و ورزش توانسته است به عنوان منابع اقتصادی نامتناهی نقش بسزایی در تامین امنیت اقتصادی کشورهای توسعه یافته ایفا نمایند؛ وجود شرکت‌های چندملیتی^۱ مانند نایک و افزایش سهم روز افزون آنها در توسعه کشورهایمانند آمریکا خود گواهی بر این مدعاست. در میان مفاهیم و مقوله‌های ارائه شده در یافته‌های پژوهش حاضر و با توجه به جدول ۲، سلامت دارای بالاترین میانگین در بین مقوله‌های امنیت اقتصادی از دید نمونه مطالعاتی است؛ کاهش هزینه‌های سلامت، تغییر سبک زندگی افراد، تقویت قوای روحی و جسمانی کارکنان و در نهایت اصلاح الگوی مصرف از جمله مفاهیم و کارکردهای ورزش در تامین امنیت سلامت افراد جامعه است؛ در دو سال گذشته به ویژه با شیوع پاندمی کرونا این موضوع

سبب شده تا شاخص امنیت سلامت افراد جامعه روز به روز مهم‌تر تلقی شود و بسیاری از تصمیم‌گیران سیاسی کشور تلاش کردند تا از طرق مختلف آرامش عمومی را در التهاب شیوع کرونا به جامعه بازگردانند. در این میان ورزش به عنوان یکی از درشت مولفه‌های سبب هزینه خانوار می‌تواند نقش بسزایی در تامین سلامت روحی و جسمی داشته و از این طریق هزینه‌های مرتبط با درمان بیماری‌های مختلف را کاهش و علاوه بر نقش پیشگیرانه خود در بروز بیماری‌ها، موجبات تقویت سبک زندگی سالم و پرنشاط شود. عربستان به عنوان نمونه عینی این موضوع پس از به روی کار آمدن محمد بن سلمان (MBS) بدنبال چاقی زنان و نرخ ۵۰ درصدی زنان چاق بالای ۵۰ سال این کشور، تلاش کرده است تا با رویکردی جدید ضمن حضور زنان در رویدادهای ورزشی از سال ۲۰۱۸، فعالیت‌های ورزشی آبی و گلف را نیز در بین آنان گسترش دهد. کاشف (۱۳۹۵) در پژوهشی بر روی خانوارهای شهر ارومیه به این نتیجه رسید که ارتباط مثبت و معناداری بین میزان فعالیت بدنی و سبب هزینه خانوار وجود دارد و از سوی دیگر میان فعالیت بدنی و هزینه‌های درمانی ارتباط معکوس و معناداری وجود داشته که با یافته‌های این بخش از پژوهش حاضر همخوانی دارد (Kashef 2015)؛ شریفی و رحیمی (۱۴۰۰) نیز رواج ورزش و تفریحات سالم را از جمله عوامل موثر و توسعه پایدار اقتصاد و به‌طور خاص صنعت ورزش می‌دانند (Shariafi and Rahimi 2021). اشتغالزایی و درآمد دومین مقوله اثرگذار ورزش بر توسعه امنیت اقتصادی است؛ مفاهیمی از قبیل ارزآوری در بستر صادرات کالاها، توسعه کارآفرینی،

کار در کشور می‌داند که با یافته‌های پژوهش حاضر همسو است (Eslami et al. 2019). سرمایه‌گذاری سومین مقوله اثرگذار ورزش بر توسعه امنیت از دید خبرگان مورد مطالعه گزارش گردید؛ اثربخشی بیشتر برنامه‌های ورزش نسبت به سایر برنامه‌های اقتصادی، شکل‌گیری اقتصاد ورزش، زودبازده بودن سرمایه‌گذاری در ورزش، تقویت الگوهای سالم رشد صنعتی، تسریع رشد اقتصادی جذب، جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی از جمله مهمترین کارکردهای ورزش در تقویت امنیت اقتصادی گزارش گردید. ورزش به واسطه ماهیت جذاب و اثرگذار خود توانسته مخاطب میلیاردي به ویژه در ابر رویدادهای ورزشی بازی‌های المپیک، مسابقات فرمول یک، لیگ قهرمانان اروپا و غیره داشته باشد؛ بسیاری از سرمایه‌گذاران از این طریق تلاش می‌کنند تا از تربیون ورزش برای سرمایه‌گذاری و در ادامه تبلیغ محصولات و خدمات خود استفاده نمایند که نمونه این موضوع را می‌توان در سرمایه‌گذاری رومان ابراموویچ^۱ مالک شرکت گزپروم^۲ که به عنوان بزرگترین شرکت صادر کننده گاز در تیم‌های فوتبال چلسی و زنیث دید جایی که پس از سرمایه‌گذاری این شرکت در این زمینه بسیاری از تبلیغات میدانی و رسانه‌ای در زمان مسابقات این تیم‌ها در لیگ قهرمانان اروپا به این شرکت اختصاص دارد؛ یافته‌های این پژوهش با نتایج امامی و همکاران (۱۳۹۹) که در آن ارائه خدمات مناسب برای مشتریان و مشارکت حداکثری مردم و اقشار مختلف را

افزایش تولید ناخالص داخلی، پویاسازی اقتصاد و کاهش فقر مهمترین کارکردهای ورزش در اشتغال و درآمدزایی از دید نمونه مطالعات گزارش گردید؛ بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو و حضور تولید کننده ایرانی "پوشاک مجید" بر تن ورزشکار ۳۵ کشور حاضر به ویژه در رشته کشتی سبب شد تا رویکرد حاکمیت مبنی بر حمایت از تولید داخلی در عرصه ورزش به خوبی نمایان گردد. مضافاً فرصت‌های شغلی محیط ورزش (چه به صورت مستقیم و غیرمستقیم) امروزه به واسطه گسترش روز افزون انواع رشته‌های ورزشی می‌تواند اهرمی مناسب برای کاهش بیکاری و پویا سازی اقتصاد کشور باشد؛ رشته‌های ورزشی مانند ورزش‌های هوایی، ورزش‌های نوظهور و غیره تماماً فضایی را فراهم می‌آورد تا از این طریق جوانان علاقه‌مند بتوانند در قالب تکنیسین‌های تجهیزات و فناوری‌های ورزشی، مربیان، داوران و حتی بازیکنان فضای کاری جدیدی را تجربه و به افزایش تولید ناخالص داخلی و کاهش فقر کمک نمایند. یافته‌های این قسمت از پژوهش با نتایج ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۹) همخوانی دارد که در آن رشد تولید و در ادامه صادرات کالای ورزشی را دستمایه افزایش شاخص اشتغال و توسعه ظرفیت‌های اقتصادی می‌داند (Ebrahimi et al. 2020). خدادادی و همکاران (۱۳۹۸) صادرات و واردات ابزاری مهم برای کشورهای درحال توسعه به‌شمار می‌روند تا از این طریق درآمدهای ارزی کسب کنند (Khodadadi et al. 2019). اسلامی و همکاران (۱۳۹۸) نیز توسعه گردشگری ورزشی را از جمله عوامل بهبود فضای اشتغال و کسب و

1 Roman Abramovic

2 Gazprom

- از جمله شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاران گزارش کرده و همسو است (Emami, emami, and afshari 2020). پورقربان (۱۳۹۹) نیز معتقد است سیاست‌های مالی دولت بیشترین تاثیر را بر سرمایه‌گذاران ورزشی در کوتاه و بلندمدت دارد (Poorghorban 2021). در نهایت با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌گردد:
- جایگاه ورزش در توسعه دیپلماسی اقتصادی نشان داده است که از جمله راهکارهای برون‌رفت از شرایط پساتحریمی کنونی لزوم توجه به کالاها و خدمات ورزشی است
 - به واسطه ماهیت دوستانه و خیرخواهانه ورزش به ویژه برخی تولیدکنندگان متمایز ایرانی می‌تواند سرآغاز توسعه فعالیت‌های دیپلماتیک اقتصادی ورزش باشد.
 - با توجه به نقش ورزش به عنوان اهرمی پیگیرانه در تامین سلامت عامه مردم، لزوم تغییر نگرش از هزینه در درمان به سمت هزینه در پیشگیری در قالب فعالیت های ورزشی می‌تواند کارگشا باشد.
- ورزش ابزاری کم هزینه و پرفایده در خلق ثروت است که به نظر می‌رسد لزوم توجه به ویژه در سه حوزه اشتغال، سرمایه گذاری و سلامت می‌تواند به توسعه اقتصادی کشور کمک کند.
- منابع**
- Atoofi, Gh, and H Javidan. 2016. 'The importance and place of economic security in sustainable economic development', *Nations Research*, 6: 14-23.
- Boroomand, Sh. 2008. 'Economical Security in Iran and Selected Countries (Comparatative Study)', *Research Center of Iranian Islamic Counsil*: 25.
 - Chang, Miaw-Xian, Yuen-Onn Choong, and Lee-Peng Ng. 2020. 'Local residents' support for sport tourism development: The moderating effect of tourism dependency', *Journal of Sport & Tourism*, 24: 215-34.
 - Drobyazko, Svetlana, Andrii Bondiuk, Ievgen Ovcharenko, Olesia Lebid, and Artem Mikish. 2020. 'RESOURCE SUPPORING OF BUSINESS ECONOMIC SECURITY AT THE MICRO AND MACRO LEVELS', *Journal of Security & Sustainability Issues*, 10.
 - Ebrahimi, abdolhossein, Amin khatibi, Abdulrahman Mehdi Pour, and Hossein marashian. 2020. 'Impact of Exporting Sport Goods on Economic Growth of Iran and Some Developing Countries', *Journal of Sport Management*, 12: 139-60.
 - Emami, abolfazl, farshad emami, and mostafa afshari. 2020. 'A Paradigm Model of Investment Development in Iran Sport', *Journal of Sport Management*, 12: 759-88.
 - Eslami, S, A Farahani, H Asadi, and H Poorsoltani. 2019. 'Comparison of direct and indirect employment in the areas of employment sports tourism industry', *Sport Management Studies*: -.
 - Giulianotti, Richard, Fred Coalter, Holly Collison, and Simon C Darnell. 2019. 'Rethinking Sportland: A new research agenda for the sport for development and

- Masoudifar, Hadi, Alireza Arashpoor, and masoud Raei Dehaghi. 2021. 'Realization of human security through security in international political economy', 13: 81-100.
- Millington, Rob, Audrey R Giles, Nicolien van Luijk, and Lyndsay MC Hayhurst. 2021. 'Sport for sustainability? The extractives industry, sport, and sustainable development', *Journal of Sport and Social Issues*: 0193723521991413.
- Mousavi, Seyyed Fazlollah, and Amir Lohrasbi. 2020. 'studying Iran's Economic Security Strategies with Resistance Economics Approach and 1404 Perspective Document', *Quarterly Journal of The Macro and Strategic Policies*, 8: 482-508.
- Nyikana, Siyabulela. 2018. 'Sport tourism as a local economic development enhancer for emerging destinations'.
- Poorghorban, mohammad reza. 2021. 'Investigating Short and Long Run Impacts of inflation Uncertainty on Sport Production: GARCH and ARDL Approach', *Sport Management Studies*, 12: -.
- Rahbar, Farhad, Ali Vatani, and Farzad Mokhles-al-Aemmeh. 2020. 'The future of oil and its impact on the economic security of the Islamic Republic of Iran', *Economic Strategy*, 9: 113-56.
- Reihani, Mohammad, salah dastoom, and Meysam Rouhani. 2022. 'Presenting and explaining the conceptual model of developing the economic capacities of Iranian sports', *Sport Management Studies* peace sector', *Journal of Sport and Social Issues*, 43: 411-37.
- Kalashi, Maziyar, Hossein Eydi, Homauom Abbasi, and Mohammad Hadi Rajaii. 2019. 'Estimated of Gross Domestic Sport Product and Changes in its components (1996-2015)', *Sport Management Studies*, 11: 17-32.
- Kalashi, Maziyar, Seyed Emad Hoseini, and Mohammad Hadi Rajaii. 2016. 'The Effect of Government and Households Sports Expenditure to Gross Domestic Product in Iran', *Sport Management Studies*, 8: 165-82.
- Kashef, Seyyed mohammad. 2015. 'The relationship between sports and Medical Expenses with physical activity of Urmia households', *Journal of Applied Health Studies in Sport Physiology*, 1: 32-28.
- Khodadadi, Mohammad Rasool, Mehdi Shirafkan, Maryam Farid Fathi, and Sara Masoom Zadeh. 2019. 'Investigation of Sanctions Effect on Iran's Trade and Major Trading Partners and Trend Forecasting in The Sports Industry', *Sport Management Studies*, 11: 39-58.
- khodadadi, mohammad Rasoul, Rohgayeh Sarlab, and Sara Masoomzadeh. 2019. 'The Effect of Foreign Exchange Regimes on the Flow of Commerce of Sporting Goods Group in the D8 Countries: Panel Data Approach', *Journal of Sport Management*, 11: 633-46.
- Liu, Feng, and Ruonan Liu. 2019. 'China, the United States, and order transition in East Asia: An economy-security Nexus approach', *The Pacific Review*, 32: 972-95.

- development of the sports industry and its economic and social effects on society', *New Approaches in Islamic Studies*, 7: 201-28.
- Shariati Feizabadi, Mahdi. 2020. 'The effects of the economic sanctions of the United States on the sport of Islamic Republic of Iran', *Political Knowledge*, 16: 219-46.
 - Swart, Kamilla, Tembi M Tichaawa, Joelle-Desiree Odounga Othy, and Tracy Daniels. 2018. 'Stakeholder Perspectives of Sport Tourism Development in Gabon-A Case Study of the Africa Cup of Nations', *EuroEconomica*, 37.
 - Zare, M, and H Moradi. 2016. "Economic Security; The place of Iran " In *Knowlwdge Based Companies SWOT analysis*. Chabahar: Islamic Azad University and Changes in its components (1996-2015). *Sport Management Studies*, 11(54), 17-32.
 - Sadeghi Amroabadi, B. 2020. 'Analysis of the causal relationship between economic stability and economic security in Iran', *Studies of Economic Security*: 119-48.
 - Sadeghi Soghdel, hosein, Amin Gallavani, and Azam khoshkhoo. 2015. 'Estimating the Economic Security Index by Fuzzy Logic Model: A Case Study of Iran', *The Journal of Economic Studies and Policies*, 1: 153-70.
 - Sajadpour, Mohammad Kazem, Seyed Shamsodin Hoseini, and Hamid Nayerabadi. 2020. 'Designing the Model of Economic Diplomacy of the Islamic Republic of Iran Key Needs, Components, and Strategies', *National Security*, 9: 389-425.
 - Shariafi, H, and N Rahimi 2021. 'Investigating the key factors in the
 - Kalashi, M., Eydi, H., Abbasi, H., & Rajaii, M. H. (2019). Estimated of Gross Domestic Sport Product